

אָצְלוּ סַנְדֵּל, שְׁעָלִיו נֹאמַר לוֹ שֶׁל
נְעֻלָּיִךְ מֵעַל רַגְלֶיךָ.

וְאַדָּם וְחַיִּיתוֹ וּבְהֵמֹת וְעוֹפּוֹת שֶׁל
שָׁם הֵם מַעֲשֵׂי בְּרֵאשִׁית, וְהֵם
בְּדַמּוֹת עֲלִיּוֹן שֶׁל אֵלֶּה שֶׁנֹּאמַר
בָּהֶם בְּמִרְכָּבָה וּדְמוּת פְּנֵיהֶם פְּנֵי
אָדָם וְגוֹמַר, שֶׁהֵם בְּהֵמֹת
עֲלִיּוֹנוֹת, עֲלֵיהֶן נֹאמַר יַעֲשֶׂה
לְמַחֲכָה לוֹ, וְשֵׁם עֵץ הַחַיִּים, שְׁמִי
שְׂאוּכַל מִמֶּנּוּ נֹאמַר בּוֹ וְאָכַל וְחַי
לְעוֹלָם.

וְשֵׁם פְּסָאוֹת שֶׁל זָהָב וְכֶסֶף
וְאַבְנֵי יָקָרוֹת, וּמִטּוֹת שֶׁל זָהָב
וְכֶסֶף, וְרַמ"ח מִצְוֹת שֶׁצִּוְּהוּ אוֹתָן
מֹשֶׁה לְיִשְׂרָאֵל בְּעוֹלָם הַזֶּה, לְטַהַר
אֶת מַאֲתֵים אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה
אֵיבָרִים שֶׁל אוֹתוֹ הַגּוֹף, וְהַגּוֹף
שֶׁל הָעוֹלָם הַשֶּׁפֶל הַזֶּה הוּא סַנְדֵּל
לְנִשְׁמָה, שְׁמַתְטַנֵּף (וּמַתְטַנֵּפָה)
בְּזִהְמַת הָעוֹלָם הַזֶּה. הָרִי כָּאֵן
שְׁלֵשִׁים וְאַחַת פְּעָמִים שֶׁהַתְּפָרֶשׁ
בְּרֵאשִׁית, וְעֶשֶׂר אַמִּירוֹת,
וּשְׁלֵשִׁים וּשְׁנַיִם שְׁבִילִים, הָרִי
שֶׁבְעִים וּשְׁתַּיִם, וְצָרִיף לְפָרֶשׁ
אוֹתָם. פֶּתַח וְאָמַר בְּרֵאשִׁית.

תקון שְׁלֵשִׁים וּשְׁנַיִם

בְּרֵאשִׁית, הַמֹּאמֵר הַרְאֵשׁוֹן לְכָל,
וְהוּא כּוֹלֵל שְׁנֵי דְבוּרִים, אֲנָכִי וְלֹא
יִהְיֶה לְךָ, שֶׁנֹּאמְרוּ בְּדְבוּר אַחַד,
וּשְׁנֵיהֶם רְמוּזִים בְּמִלַּת בְּרֵאשִׁית,
בְּגִלְלַת זֶה בְּרֵאשִׁית, א"ב רְשִׁית,
א"ב א' אֲנָכִי ב' לֹא יִהְיֶה לְךָ,
וְהַכֹּל בְּאוֹת אַחַת ב', וְהִיא ב'
מִבְּרֵאשִׁית.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: וְכִי מִי שֵׁישׁ
לוֹ עֶבֶד וְהוֹצִיא אוֹתוֹ לְחֵרוֹת
מִשְׁעֶבֶדוֹ, יֵשׁ לְרַבּוֹנוֹ לְשַׁבַּח אֶת
עֲצָמוֹ בְּהוֹצָאָה לְחֵרוֹת שֶׁל עֶבֶדוֹ?
וְכִי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁאָמַר
לְאַבְרָהָם כִּי גֵר יִהְיֶה זֶרְעֶךָ וְכוּ',
יֵשׁ לְשַׁבַּח עֲצָמוֹ כְּמָה פְּעָמִים
אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם?
אָמַר לוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן: וְדַאי כִּף

דְּהָאֵי עֲלָמָא דְאַתְקָרִי סַנְדֵּל לְגַבְיָהּ, דְּעֲלִיָּהּ
אֶתְמַר לִיהָ (שְׁמוֹת ג' ה') שֶׁל נְעֻלָּיִךְ מֵעַל רַגְלֶיךָ.

וְאַדָּם וְחַיִּוֹן וּבְעִירָן וְעוֹפִין דְתַמָּן אֵינוֹן
עוֹבְדָא דְבְּרֵאשִׁית, וְאֵינוֹן בְּדִיוֹקְנָא
עֲלָאָה דְאַלִּין דְאַתְמַר בְּהוֹן בְּמִרְכָּבָתָא (יַחזְקֵאל א'
וְדְמוּת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם וְגוֹמַר, דְּאֵינוֹן בְּעִירָן
עֲלָאִין עֲלֵיהוּ אֶתְמַר (יְשַׁעִיָּה טו' ג') יַעֲשֶׂה לְמַחֲכָה
לוֹ, וְתַמָּן עֵץ חַיִּים דְמָאֵן דְאַכִּיל מִנִּיהּ אֶתְמַר
בִּיהָ (בְּרֵאשִׁית ג' יב') וְאָכַל וְחַי לְעוֹלָם.

וְתַמָּן פְּרִסְיִין דִּי דְהֶבֶא וְכֶסֶף אֶתְמַר וְאֶבְנֵין יַקִּירִין,
וְעֶרְשִׁין דְכֶסֶף וְדְהֶבֶא, וְרַמ"ח פְּקוּדִין
דְמִנֵּי לוֹן מֹשֶׁה לְיִשְׂרָאֵל בְּהָאֵי עֲלָמָא, לְדַכְּאָה
רַמ"ח אֵבָרִים דְהֵהוּא גּוֹפָא, וְגוֹפָא דְהָאֵי
עֲלָמָא שְׁפֵלָא אִיהוּ סַנְדֵּל לְנִשְׁמַתָּא, דְאַתְטַנֵּף
(ג"א וְאַתְטַנֵּפָה) בְּזִהְמָא דְהָאֵי עֲלָמָא. הָא הֵכָא
תְּלַתִּין וְחַד זְמַנִּין דְאַתְפָּרֶשׁ בְּרֵאשִׁית, וְעֶשֶׂר
אַמִּירָן וְתְּלַתִּין וְתַרְיִן שְׁבִילִין הָא שְׁבַעִין וְתַרְיִן,
וְצָרִיף לְפָרֶשׁא לוֹן. פֶּתַח וְאָמַר בְּרֵאשִׁית.

תקונא תלתין וְתַרְיִן

בְּרֵאשִׁית מֹאמֵר קְדַמָּה לְכָלֵּא, וְאִיהוּ כְּלִיל
תְּרִין דְבוּרִין אֲנָכִי וְלֹא יִהְיֶה
לְךָ (שְׁמוֹת כ' ב') דְאַתְמַרוּ בְּדְבוּרָא חַדָּא, וְתַרְוִיָּהּ
אֵינוֹן רְמִיזוֹן בְּמִלַּת בְּרֵאשִׁית, בְּגִין דְּאֵ
בְּרֵאשִׁית א"ב רְשִׁית, א"ב א' אֲנָכִי ב' לֹא
יִהְיֶה לְךָ, וְכָלֵּא בְּאֵת אַחַד ב', וְאִיהִי ב'
מִבְּרֵאשִׁית.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְכִי מָאֵן דְאִית לִיהָ עֶבְדָּא
וְאַפִּיק לִיהָ לְחֵירוֹ מִשְׁעֶבֶדֶיהָ, אִית לִיהָ
לְרַבּוּנִיהָ לְשַׁבַּחָא גְרַמְיָה בְּמִפְקָנוּתָא לְחֵירוֹ
לְעֶבְדֵיהָ, וְכִי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא דְאָמַר
לְאַבְרָהָם (בְּרֵאשִׁית טו' יג') כִּי גֵר יִהְיֶה זֶרְעֶךָ וְכוּ' אִית
לְשַׁבַּחָא גְרַמְיָה כְּמָה (דף עו' ע"ב) זְמַנִּין אֲשֶׁר
הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם (שְׁמוֹת כ' ג'), אָמַר לִיהָ רַבִּי

הוא, אֲבָל כָּאֵן לֹא מִשְׁפַּח הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת עֲצָמוֹ שֶׁהוֹצִיא אוֹתָם מִן הַגְּלוּת, אֲלֹא חֲמִשִּׁים פְּעַם הִזְכִּיר בַּתּוֹרָה יְצִיאַת מִצְרַיִם, לְהוֹדִיעַ הַדְּרָגָה שֶׁהוֹצִיאָה אוֹתָם, שֶׁהִיא הַיּוֹבֵל, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ יוֹבֵל הִיא שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה, וְהֵם חֲמִשִּׁים שְׁעָרֵי בֵּינָה שֶׁנִּמְסְרוּ לְמִשֶּׁה בְּסִינַי, פָּרָט לְאֶחָד שְׁלֹא נִמְסַר לוֹ, וְלָכֵן הִזְכִּיר חֲמִשִּׁים פְּעַם בַּתּוֹרָה יְצִיאַת מִצְרַיִם. אָמַר, הָרִי וְדַאי הַתִּישְׁבָה דַעְתִּי.

מִי זֶה אֱלֹהִים אַחֲרַיִם? אֵלֹו הַמְּמַנִּים שֶׁל שְׁבַעִים אַמּוֹת, וְסַמָּא"ל וְנַח"שׁ הָרִי שְׁבַעִים וּשְׁנַיִם, בְּגַלְל זֶה נִתֵּן הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא תּוֹרָה מִמֶּיִן, שֶׁהוּא חֹסֵד, וּמִשְׁמָאל שֶׁהוּא גְבוּרָה, שִׁישׁ בָּהּ שְׁבַעִים פָּנִים לְהַנְצִל מִשְׁבַּעִים אַמּוֹת, וְהַתּוֹרָה נִתְּנָה מִמֵּיִם וְאֵשׁ, שֶׁהֵם שְׁנַיִם, לְהַצִּיל אֶת יִשְׂרָאֵל מִסַּמָּא"ל וְנַחֲשׁ, שֶׁהֵם מִמֵּיִם וְאֵשׁ, וּבְגַלְלֵם נֶאֱמַר לֹא יִהְיֶה לָךְ אֱלֹהִים אַחֲרַיִם עַל פָּנָי, וּכְנַגְדֵּי שְׁבַעִים אַמּוֹת שְׁבַעִים נֶפֶשׁ, וּמִי שְׁעוֹבֵר עַל שְׁבַעִים פָּנִים שֶׁל הַתּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר לֹא יִהְיֶה לָךְ אֱלֹהִים אַחֲרַיִם עַל פָּנָי, שׁוֹלְטִים שְׁבַעִים מְמַנִּים וְאַמּוֹת שֶׁל יֵצֵר הָרַע עַל שְׁבַעִים נֶפֶשׁ.

וְכַמּוֹה גְּלוּלִין יִתּוֹן לְבַר נֶשׁ עַל חוֹבִין אֵלִין, וְאִם לֹא חֲזַר בַּר נֶשׁ בְּתִיּוּבְתָא בְּאֵלִין גְּלוּלִין, הֵהוּא גּוּפָא נְחִית בְּאַבְדּוֹן, גְּלוּלָא קְדַמָּא אֲצַטְבַּע בְּגוּוֹן תּוֹרָה, וְרָכִיב נֶפֶשׁא בְּסוּסִיא חוּוּרָא דְאִיהוּ גּוּפָא, אִם חֲזַר בְּתִיּוּבְתָא אֲתַמַּר בֵּיהּ (יִשְׁעִיהּ אִיח) אִם יִהְיוּ חֲטָאִיכֶם פְּשָׁנִים פְּשָׁלַג יַלְבִּינוּ, וְאִם לֹא יִתִּי בְּגְלוּלָא תַנְיִנָא, וְרָכִיב בְּסוּסִיא סוּמָקָא, וְאִם חֲזַר בְּתִיּוּבְתָא אֲתַמַּר בְּחוּבָא דִּילִיהּ (שׁ) אִם יֶאֱדִימוּ כְּתוּלַע פְּצָמַר יִהְיוּ, וְאִם לֹא, אֲתַחֲזַר אֲתַגְלַגַּל בְּגְלוּלָא

שְׁמַעוֹן הָכִי הוּא וְדַאי, אֲבָל הָכָא לֹא מִשְׁפַּח קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא גְרַמְיָה דְאֲפִיק לִוְן מִן גְּלוּתָא, אֲלֹא חֲמִשִּׁין זְמַנִּין אֲדַפִּיר בְּאוּרִייתָא יְצִיאַת מִצְרַיִם, לְאֲשַׁתְּמוּדְעָא בְּדַרְגָּא דְאֲפִיק לִוְן דְאִיהוּ יוֹבֵלָא, דְאֲתַמַּר בֵּיהּ (וַיִּקְרָא כֹה יֵא) יוֹבֵל הִיא שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה, וְאִינוּן חֲמִשִּׁין תְּרַעֲיָן דְּבֵינָה דְאֲתַמְסְרוּ לְמִשֶּׁה בְּסִינַי בַּר חַד דְּלֹא אֲתַמְסַר לִיהּ, וּבְגִין דָּא אֲדַפִּיר חֲמִשִּׁין זְמַנִּין בְּאוּרִייתָא יְצִיאַת מִצְרַיִם. אָמַר הָא וְדַאי אֲתִישְׁב דַּעְתָּאִי.

מִאֵן אֱלֹהִים אַחֲרַיִם, אֵלִין מְמַנִּין דְּשַׁבְּעִין אוּמִין, וְסַמָּא"ל וְנַח"שׁ הָא ע"ב, בְּגִין דָּא יְהִיב קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אוּרִייתָא מִימִינָא דְאִיהוּ חֹסֵד וּמִשְׁמָאלָא דְאִיהוּ גְבוּרָה, דְאִית בָּהּ שְׁבַעִין אַנְפִּין לְשׁוּבָא מִשְׁבַּעִין אוּמִין, וְאוּרִייתָא אֲתִייהִיבַת מִמֵּיִם וְאֲשָׁא דְאִינוּן תְּרִין, לְשׁוּבָא לְיִשְׂרָאֵל מִסַּמָּא"ל וְנַחֲשׁ דְאִינוּן מִמֵּיִם וְאֲשָׁא, וּבְגִינֵיהּ אֲתַמַּר (שְׁמוֹת כ ג) לֹא יִהְיֶה לָךְ אֱלֹהִים אַחֲרַיִם עַל פָּנָי, וְלִקְבַל שְׁבַעִין אוּמִין שְׁבַעִין נֶפֶשׁ, וּמִאֵן דְּעֵבַר עַל שְׁבַעִין אַנְפִּין דְאוּרִייתָא דְאֲתַמַּר לֹא יִהְיֶה לָךְ אֱלֹהִים אַחֲרַיִם עַל פָּנָי, שְׁלִטִין שְׁבַעִין מְמַנִּין וְאוּמִין דִּיֵּצֵר הָרַע עַל שְׁבַעִין נֶפֶשׁ.

וְכַמּוֹה גְּלוּלִין יִתּוֹן לְבַר נֶשׁ עַל חוֹבִין אֵלִין, וְאִם לֹא חֲזַר בַּר נֶשׁ בְּתִיּוּבְתָא בְּאֵלִין גְּלוּלִין, הֵהוּא גּוּפָא נְחִית בְּאַבְדּוֹן, גְּלוּלָא קְדַמָּא אֲצַטְבַּע בְּגוּוֹן תּוֹרָה, וְרָכִיב נֶפֶשׁא בְּסוּסִיא חוּוּרָא דְאִיהוּ גּוּפָא, אִם חֲזַר בְּתִיּוּבְתָא אֲתַמַּר בֵּיהּ (יִשְׁעִיהּ אִיח) אִם יִהְיוּ חֲטָאִיכֶם פְּשָׁנִים פְּשָׁלַג יַלְבִּינוּ, וְאִם לֹא יִתִּי בְּגְלוּלָא תַנְיִנָא, וְרָכִיב בְּסוּסִיא סוּמָקָא, וְאִם חֲזַר בְּתִיּוּבְתָא אֲתַמַּר בְּחוּבָא דִּילִיהּ (שׁ) אִם יֶאֱדִימוּ כְּתוּלַע פְּצָמַר יִהְיוּ, וְאִם לֹא, אֲתַחֲזַר אֲתַגְלַגַּל בְּגְלוּלָא